

Posudek vedoucího bakalářské práce

Barbora Míková: Výuka literatury na středních odborných školách pro sluchově postižené v České republice – popis současného stavu ve dvou vybraných školách

FF UK v Praze, Ústav jazyků a komunikace neslyšících, obor Čeština v komunikaci neslyšících

Celková koncepce práce aj.

- Téma práce je určitě aktuální a zajímavé. Práce kol. Míkové měla potenciál zmapovat současnou praxi v jednom ze segmentů vzdělávání českých žáků se sluchovým postižením. Cíl práce však podle mého názoru bohužel nebyl naplněn.
- Práce má přiměřený rozsah (zhruba 50 stran textu členěných do šesti kapitol včetně *Úvodu* a *Závěru*). Součástí práce jsou *Abstrakty* v češtině a v angličtině, *Klíčová slova* v těchto dvou jazycích, *Seznam použitých zdrojů* a *Seznam příloh* (práce obsahuje dvě přílohy: *Přehled uzpůsobení podmínek konání společné části maturitní zkoušky* a *Záznam o četbě*, přičemž v *Obsahu* práce jsou obě přílohy uvedeny dvakrát).
- Výzkumné otázky jsou formulovány příliš obecně a nejistě. S tím podle mě úzce souvisí vágní koncepce, nekoherentnost a nekompaktnost předložené práce. Zkoumaná problematika je reflektována neuceleně a často nepřesně, argumentační struktura je nejasná, výklad postrádá zřetelnou a logickou linii a směřování. V práci dle mého názoru chybí některé zásadní informace. Občas se v ní vyskytují věcné chyby. Jednotlivé kapitoly a podkapitoly nejsou ústrojně provázány. V práci nejsou formulovány jasné a konkrétní závěry vztahující se k cíli práce a k výzkumným otázkám.
- Diplomantka pracovala zcela samostatně. V podstatě bez konzultací s vedoucí práce.
- Domnívám se, že autorka je schopna napsat a odevzdat kvalitní práci. Na výsledné podobě předložené práce se však podle mě výrazně negativně projevil časový tlak, v kterém práce vznikala.

Výzkumná sonda, metodologie a zpracování dat

- Součástí práce je výzkumná sonda, jež měla být realizována prostřednictvím (a) obsahové analýzy legislativních, kurikulárních a metodických dokumentů (obecných i konkrétní školy), (b) observace ve výuce, (c) polostrukturovaných rozhovorů s pedagogy vyučujícími literaturu a s pedagogy zodpovědnými za podobu výuky literatury ve vybraných školách (srov. zadání práce). Práci diplomantka psala v době koronavirové epidemie. Proto je zcela pochopitelné, že musela upustit od observace ve výuce. Obsahová analýza dokumentů a rozhovory s vyučujícími sice provedeny byly, ale jejich rozsah a způsob provedení jsou podle mě nedostatečné.
- Metodologie nebyla v práci dostatečně popsána a zdůvodněna. Takže např. nevíme, proč diplomantka nepřistoupila k obsahové analýze školních vzdělávacích programů zkoumaných škol a v nich zejména částí souvisejících s výukou literatury.
- Kostru své výzkumné sondy diplomantka spatřuje v polostrukturovaných rozhovorech s dvěma vyučujícími literatury ze dvou středních odborných škol specializujících se na vzdělávání žáků se sluchovým postižením. Struktura rozhovorů ale není příliš promyšlená, nesměřuje úzce k cíli práce. Přesto se v rozhovorech objevují podnětné informace, které mohla diplomantka dobře využít. Získaná data jsou však prezentována pouze ve formě odpovědí na jednotlivé otázky, bez jakékoli hlubší a promyšlenější analýzy, syntézy a interpretace. Přesto za jednu z nejhodnotnějších částí práce považuji kap. 4.7 *Shrnutí a diskuse*, v níž se objevují alespoň náznaky usouvztažnění, syntézy a interpretace dat získaných z rozhovorů. Celkově ale považuji závěry výzkumného šetření i celkové závěry práce za povrchní, příliš obecné a banální a málo přesvědčivé.

- Myslím, že je vhodné upozornit, že se diplomantka dokázala úspěšně vypořádat s nástrahami spojenými s koronavirovou epidemií a v rozhovorech s vyučujícími mj. umně využila audiozáznamy rozhovorů pořízené moderními technologiemi, které pro realizaci rozhovorů využila (konkr. MS Teams a WhatsApp). Nepochopila jsem ale způsob, kterým v práci (ne)anonymizovala získaná data. V *Obsahu* práce je anonymizace dle mého v pořádku: v textu jsou zmiňovány školy S1 a S2 (kap. 3.3.1 a 3.3.2) a rozhovory č. 1 a č. 2 (kap. 4.4 a 4.5). V textu jsou pak ale několikrát jmenovány konkrétní zkoumané školy a dokonce celkem podrobně popisováni respondenti, s nimiž byly vedeny rozhovory. Domnívám se, že – s ohledem na specifika poměrně nepočetné komunity, která se v této oblasti pohybuje, – měla být tato data důsledně anonymizována.

Práce s odbornou literaturou

- V práci lze vysledovat seznámení autorky s vybranými zdroji a s argumentací, kterou obsahují. Diplomantka ale neprokazuje dovednost soustavně zdroje kriticky hodnotit a ústrojně je zapojovat do textu.
- Až na drobné výjimky autorka řádně cituje. Odkazování na zdroje ale bohužel není důsledné. Některé odkazy jsou v textu uvedeny nejednoznačně či neúplně a některé tituly z textu jsou v *Seznamu použitých zdrojů* uvedeny formálně jinak.

Formální úroveň práce

- V textu je patrná snaha o dodržování základních pravidel užívání vizuálních a grafických prostředků, typografické úpravy a řazení. Opakovaně se v něm však vyskytují přehlédnutí a jazykové, pravopisné a interpunkční nedostatky. Je patrné, že do kompozice textu i jeho stylově-jazykového pojetí se promítla autorčina nezkušenost s psaním odborných textů a z ní vyplývající jazyková a formulační nejistota a neobratnost.

Závěr: Bakalářská práce Barbory Míkové bohužel nesplňuje požadavky kladené na bakalářské práce. Proto ji nemohu doporučit k obhajobě.

Známka: NEPROSPĚLA

V Praze 24. 1. 2022

Andrea Hudáková